

Utorak, 16. oktobar 2007
Svedok Dragan Živanović
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 16.21 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Pre nego što nastavimo sa glavnim ispitivanjem gospodina Živanovića, želeo bih da obavestim i strane da Pretresno veće iz vrlo praktičnih razloga mora da odgodi svoju nameru da se održi zasedanje posvećeno administrativnim pitanjima 25. oktobra, tako da nećemo zasedati toga dana, jer je bilo teško da se skupe svi timovi. Pretresno veće je obavешteno da je unakrsno ispitivanje sadašnjeg svedoka malo izmenjeno. Pretresnom veću je drago da čuje da se su timovi Odbrane dogovorili o drugom rasporedu, jer kada god nam ponestaje vremena, onda se obično cilja na poslednjeg branioca i Pretresno veće je htelo, čak i da se to nije dogodilo, da pozove strane da odrede koji je najbolji raspored, kako ne bi uvek jedan bio večita žrtva.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, to smo i učinili, ja sam odlučio da tu ulogu preuzmem danas.

SUDIJA ORIE: Da i ja izražavam, ... ne samo na osnovu naših informacija, ... već zbog opšte zabrinutosti Pretresnog veća, koje želi da svim stranama da jednake mogućnosti, svim timovima Odbrane takođe. I, ima još jedna stvar, vrlo kratko, najnovija izmena Optužnice, mislim da smo zamolili strane, ne samo da izraze svoja gledišta i da li ima bilo kakvih prigovora o imenovanju nekih od tih svedoka, već i da kažu da li će biti ikakvih problema da se na listu svedoka dodaju neka lica spomenuta ranija. Mislim da nismo dobili nikakav odgovor na to.

ADVOKAT EMMERSON: Odgovor je da će Pretresno veće imati odgovor u pisanom obliku do sutra ujutro, do vremena kada bude počelo zasedanje.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo to pročitati i odgovoriti. Gospodine Emmerson, jeste li spremni da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem gospodina Živanovića.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

TUŽILAC RE: Tužilaštvo je podnelo četvrtu izmenjenu optužnicu danas popodne, zajedno sa predloženim dodatkom za tri svedoka, prema Pravilu 92 bis.

SUDIJA ORIE: Mi smo pozvali Odbranu da izrazi svoja gledišta vezano na ovaj dodatak.

ADVOKAT EMMERSON: Pitanje je, u stvari, samo vezano za formu u kojoj će se izvoditi dokazi.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: U redu, onda gospodine Živanoviću, želeo bih da vas podsetim da ste još uvek vezani svojom izjavom da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Gospodine Emmerson, molim da nastavite.

svedok: Dragan Živanović

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON– NASTAVAK

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pre nego što nastavimo sa pitanjima koja sam vam juče postavljao, želeo bih da se vratim na jedno pitanje o kojem smo diskutovali nešto ranije, tokom vašeg svedočenja. Za oni koji prate transkript, govorim o strani 9425 i 9426. Molim vas da pogledate tabulator 19 u registratoru, to je aneks 40 izjavi ovog svedoka po Pravilu 92 ter, označen je kao P1055. Da li to imate, gospodine?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Juče sam vam postavio neka pitanja o tački 5, na tom naređenju od 1. juna, a konkretno o raspoređivanju tenkovskog voda da bi se pružila pomoć 125. motorizovanoj brigadi, borbena grupa 3, kako bi se pružila pomoć policijskim jedinicama. Juče sam vas pitao da li je to naređenje koje je došlo pre nego što je došlo ovlašćenje, odnosno odobrenje da se Vojska Jugoslavije uključi sa Policijom u operacije. Vi ste rekli da. Onda sam zatražio da potvrdite da je uloga tenkovskog voda u toj operaciji bila iz čisto psihološke podrške i pitao sam vas da li je to, u stvari, i bio način na koji je ona upotrebljena. A vi ste rekli, mislim da se to doista i dogodilo, tenk nije ispalio ni jedan projektil. U tom kontekstu, pitam se da li bih mogao da vas zamolim da pogledate, ne u ovom registratoru, već da na ekranu vidimo aneks 41 vaše izjave svedoka, koji nosi oznaku P1056. To je redovni borbeni izveštaj koji je potpisao pukovnik Lazarević i to za 3. juni. Molim vas da potvrdite da li je to tačan opis dokumenta? Gospodine Živanoviću. . .

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, od 3. juna 1998.godine. Na koji paragraf da gledam?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Prvo bih vas pitao da pogledamo pasragraf 3, to je negde od 3. reda prema dole, u tački 3, odnosno 4 red u prevodu na engleski. Prevod na engleski kaže: „Tenkovski vod iz BG 3 125. motorizovane brigade sadejstvovao je sa snagama MUP-a u toku napada na pravcu Crnobreg/Carrabreg – Prilep/Prelep. Zadatak je izvršen do 14 časova, uz upotrebu 5 tenkovskih projektila. “

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tako piše.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je to isto ono angažovanje koje ste vi opisivali u prethodnim aneksima, angažovanje gde tenkovi nisu ispalili niti jedan projektil?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ima nekoliko naređenja da se pruži podrška MUP-u na pravcu Dečane/Dečan- Prilep/Prelep. Ovo je jedno od tih naređenja. Znači, ono što sam ja objasnio je naređenje gde nije upotrebljena, nije ispaljen projektil. A po ovome ovde, jeste ispaljeno. Ovo je drugo naređenje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ono naređenje o kojem smo govorili juče, a koje se nalazi u tabulatoru 19 i koje je potpisao general Pavković i u kojem se naređuje angažovanje tenkovskog voda 125. motorizovane brigade BG 3 da se pomogne snagama MUP-a duž puta Crnobreg/Carrabreg - Prilep/Prelep. To je naređenje kod kojeg ni jedan projektil nije bio ispaljen, je li tako?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Po ovome ovde što vidim, da, ali nema naređenja od 2. juna.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Ali, ovo je izveštaj, zar ne, koji nosi datum od 3. juna i koji se odnosi na operacije koje su vršene prethodnog dana?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da li prethodnog dana ili tog dana, obično se pišu uveče informacije za taj dan. Znači, trebalo bi naređenje i od 2. i od 3. juna.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako pogledate bilo koji drugi deo ovog dokumenta, samo bacite pogled na aneks 41 i tu se u celom dokumentu govori o aktivnostima od 2. juna?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ali u tački 3 kaže, u toku dana, a akt je 3. u toku dana, početak.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da onda shvatim šta vi želite da kažete. Da li vi kažete da, nakon naređenja koje je izdato 1, je došlo do angažovanja kod kojeg nije ni jedan projektil ispaljen, zato što su tenkovi bili tamo iz čisto psiholoških razloga, za psihološku podršku, a onda sledećeg dana došlo je do druge operacije, gde je ispaljeno 5 projektila po istoj osi i od strane istog tenkovskog voda? Da li je to ono što vi kažete?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja bih zamolio da me tako shvatite, jer nemamo ovde naređenje od 2. i 3. juna.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vi ste upravo uključili u svoje pitanje, gledajući aneks 41, tu se posvuda spominje 2. juni, zar ne? Ali, ja vidim da se tu govori i 3. juni, pa mi je malo teško da vas pratim.

ADVOKAT EMMERSON: Časni sud je sasvim u pravu, ... imamo reference od početka do kraja o događajima koji su se dogodili 2. juna.

SUDIJA ORIE: Ali ne isključivo.

ADVOKAT EMMERSON: Ali ne isključivo.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sada bih hteo da se vratimo na onu poziciju gde smo bili juče popodne, pa bih zamolio da ponovo izvadite onu kartu, koja se nalazila u tabulatoru 1C, u vašem registratoru.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hteo bih samo da kažem o čemu smo govorili. U tabulatoru 23 gledali smo aneks 51 vašoj izjavi. To je dokazni predmet P1065. To je naređenje od 23. jula o raspoređivanju borbene grupe 3. po pravcu Dolac/Dolac – Iglarevo/

Gllarevë - Kijevo/ Kijevë i borbene grupe 2. da učestvuje u blokadi Junika/Junik. Onda smo pogledali tabulator 24, aneks 52 vašoj izjavi, dokazni predmet P1066, a to je naređenje koje ste vi izdali 24. jula i potvrđujete da je borbena grupa 2. blizu sela Junik/Junik, a da borbena grupa 3, treba da pruži podršku PJP na onom pravcu koji smo opisali Dolac/Dolac - Iglarevo/ Gllarevë - Kijevo/ Kijevë. Sada bih hteo da, rekavši ovo, pogledamo zajedno tabulator 25. To se neće videti na ekranu, to je dokaz D78, a to je izveštaj o stanju, koji je podneo pukovnik Crosland 30. jula, a koji se odnosi na obilazak područja od 28.i 29. jula. Kako bismo se orijentisali na ovoj karti, nakon sažetka ovog izveštaja, prvi unos, pod naslovom „Detalj“ kaže: „Orahovac/Rahovec - Mališevo/Malishevë. Grupa je otišla iz Prizrena/Prizren 28. jula i otišla od Bele Crkve/Bellacrkvë i Orahovca/Rahovec“ i onda da parafraziram drugi paragraf, onda su ušli u Mališevo/Malishevë i onda, nakon prvog kompletnog pasusa na drugoj strani nastavljamo. Kaže se, pod 2, citat: „Tura je nastavila severno prema glavnom putu Peć/Pejë - Priština/Prishtinë, pre raskrsnice gde je bilo 6 tenkova T55 Vojske Jugoslavije usmereno prema Mališevu/Malishevë na raskršću Lapušnik/Llapushnik i to je bila mešana grupa od otprilike 150 pripadnika SAJ-a, PJP i Vojske Jugoslavije i oni su se prikupili na napadnu Mališevo/Malishevë. Komentar. Komandant snaga je bio donekle iznenađen da vidi grupu kako dolazi iz pravca njegovog nameravanog cilja. “ Da zastanem ovde za trenutak. Možemo da vidimo iz ovog dokumenta i iskaza koji smo čuli da je tura vojnog atašea, ako pogledamo kartu, išla u severoistočnom pravcu od Mališeva/Malishevë prema raskršću Lapušnik/Llapushnik. Pukovnik Crosland je rekao da je na toj raskrsnici sreo Milorada Ulemeka, odnosno Milorada Lukovića, odnosno Legiju, koji se predstavio kao komandant ovih združenih udarnih snaga tj. kombinovanih pripadnika SAJ-a, PJP-a i Vojske Jugoslavije. Možete li nam tu pomoći? Mi znamo da ste vi rasporedili svoje snage duž glavnog puta za Peć/Pejë , preko Dolca/Dolac, Iglareva/ Gllarevë ka Kijevu/ Kijevë. Da li su vaše snage bile, takođe, i na ovom raskršću Lapušnik/Llapushnik?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da sada pogledamo malo niže, nakon naslova, pod tačkom 3. Pukovnikova tura je potom krenula levo, odnosno zapadno, glavnim putem i kad su došli do raskršća Lapušnik/Llapushnik, kaže se, tura se okrenula na zapad, na glavnom putu, u pravcu Peći/Pejë i naišla na daljnje elemente MUP-a koji su bili ukopani duž celog puta. U Kijevu/ Kijevë, druga udarna grupa, od otprilike 300 pripadnika mešovitih snaga JSO sa oklopnim transporterima, Vojske Jugoslavije sa minobacačima M80 i MUP u 6 kamiona koji su bili spremni da se kreću u pravcu Mališeva“. Da tu sada zastanemo. On ovde opisuje Kijevo/ Kijevë i, pretpostavljam. . .

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pretpostavimo da bi to trebalo da budu snage borbene 3, koju ste vi rasporedili duž pravca od Dolca/Dolac, preko Iglareva/ Gllarevë, do Kijevo/ Kijevë. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, ako se radi o 28. i 29. julu, iz razloga, od momenta naređenja borbena grupa 3 je ušla u Kijevo/ Kijevë, prenoćila i vratila se. Dalje, ostalo su radile snage MUP-a i sused moj, koji se nalazio na tom pravcu što ste pomenuli, Lapušnik/Llapushnik - Kijevo/ Kijevë.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, vaše su snage došle do Kijeva/ Kijevë, provele tamo noć, je li tako, i onda su se vratile narednog dana?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, spojile se sa snagama MUP-a koje su bile okružene u Kijevu/ Kijevě.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. To bi onda bilo od 25. do 26?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, nemam ovde trenutno izveštaj. Ako sam izdao naređenje 25. onda je, znači, 26. i 27. Ako se ne varam, oprostite samo da vidim tačan datum naređenja, je li 24. Ako je 24. onda 25. i 26.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako pogledamo komentar neposredno nakon toga, „nakon što smo naišli na ove mešovite snage u Kijevu/ Kijevě”, kaže se da je „delegacija nastavila zapadno, glavnim putem, koju su opet držale zajedničke snage Vojske Jugoslavije i MUP-a, pa sve do kontrolnog punkta Grebnik/Grebnik“. Ako pogledamo na kartu, Grebnik/Grebnik se nalazi odmah južno od Dolca/Dolac, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kako bi bilo jasno, nakon što je naišao na zajedničke snage u Lapušniku/Llapushnik i na Milorada Ulemeka, britanski vojni ataše zatim nailazi na zajedničke snage u Kijevu/ Kijevě i nastavlja zapadno prema Peći/Pejë, do Dolca/Dolac i Grebnika/Grebnik. I ako sada pogledate dokument i komentar koji sledi, „svako selo od Lapušnika/Llapushnik na zapad, pretrpelo je namerno nanošenje štete topovima i teškim minobacačima. Mnoge kuće gore, garaže i firme su porušene“. Šteta koju on opisuje je duž pravca kojim ste vi svojim ljudima naredili da putuju 24 sata pre toga, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: A, najvećim delom je uključen taj deo mog suseda, od Lapušnika/Llapushnik, znači. Ja govorim od Kijeva/ Kijevě prema Iglarevu/ Gllarevë i tu su bile veliki problemi za našu jedinicu, odnosno prvenstveno za MUP, kojeg mi podržavam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: No, poenta je naprosto ovo. 24. vi ste naredili borbenoj grupi 3. da ide duž ovog pravca, do Kijeva/ Kijevě. Rekli ste da ste tamo otišli 24. i 25, odnosno vratili se 26. A ovde, očigledno, 28, britanski vojni ataše ide vašim koracima i u svakom selu, zapadno od Lapušnika/Llapushnik, duž glavnog puta, sve do Dolca/Dolac, nailazi na namerno naneseu štetu, kuće koje gore, garaže i firme koje su uništene. Vi ćete nam, verovatno reći, da vaši ljudi nisu bili uključeni u to. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, znači. Moji ljudi su bili uključeni 25. i 26. i rekao sam da su prenoćili u Kijevu/ Kijevě i izvukli se u rejon Grebnika/Grebnik. Dejstvovano je po utvrđenim objektima koji su smatrani vojnim ciljevima, odakle se dejstvovalo na snage MUP-a.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A to je uključivalo i garaže i firme koje su se nalazile usput?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu tačno reći, sada, da li je u svakoj garaži bio snajperista ili strelac, a moji su imali zadatak da podrže, po zahtevu, onde gde je bio terorista.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Molim da pogledamo tačku 5, drugi deo operacije koji ste odobrili 24, kada je reč o deblokiranju, odnosno blokadi Junika/Junik. Vidite da tu piše sledeće: „Područje Junika/Junik. Tura je čula i uočila pucnjeve na Junik/Junik tokom čitavog popodneva 28. jula. Koliko je moglo da se vidi, bili su udaljeni

oko 4 km. Takođe su čuli i paljbu iz oklopnih transportera i teških minobacača, kao i minobacača. “ Ne, ja vam i dalje čitam iz izveštaja koji je podneo britanski vojni ataše. Dozvolite mi da vam malo pomognem, tako što ću citirati njegov iskaz, radi transkripta, to su stranice 3084 do 3097. Iskaz koji je Pretresno veće čulo u vezi sa ovim unosom u izveštaj jeste da je vojni ataše bio u položaju da uoči direktnu, indirektnu paljbu na selo Junik/Junik, koja je trajala tokom 4 sata. Isto se odnosi i na sela Prilep/Prelep, Rznić/Irznij i Glođane/Gllogjan, a sa jugoistočnog dela jezera. E sad, ako se tu zaustavimo, vaše naređenje od 24. jula bilo je sastavni deo sadejstva Vojske Jugoslavije i MUP-a kada je reč o blokadi Junika/Junik, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, i to samo deo mojih snaga, borbena grupa 2 i deo borbene grupe 3, a u okruženju je, ili u deblokadi, bilo još snaga MUP-a i Vojske Jugoslavije, koje nisu bile pod mojom komandom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da je ova operacija trebalo da bude izvedena uz teško granatiranje sa južnog dela jezera, a koje je bilo upereno na selo Junik/Junik?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato da je trebalo da se izvede tako, a, znate koliko je daleko jezero od mojih položaja i ja nemam uticaj na te snage kod jezera. Inače, snage MUP-a su ušle u Junik/Junik, ako se ne varam, 15. i 16. avgusta.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Sada ne govorimo o ulasku 15. i 16. avgusta, već govorimo o popodnevnu kontinuiranog granatiranja koje je trajalo 4 sata, sa distance, odnosno sa južnog dela jezera Radonjić/Radonij. I ono što ja pokušavam da razumem, je sledeće. Mi na osnovu vašeg naređenja od 24. možemo da vidimo, da citiram vaše reči, da je zadatak, koji ste vi naložili 3 borbenoj grupi da „izvede, zajedno sa borbenom grupom 2 ili delom borbene grupe 2 i PJP-om, jeste da zatvori selo Junik“, da ga okruži. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno i navedena je tačno linija kolika je to. To je selo *Miroc*, jedno muslimansko groblje i trigonometar, ako se ne varam, ovde, 505. Ja sam, vidite i ovde, u ovom naređenju, pod tačkom 5, mere bezbednosti, „vatru otvarati samo po utvrđenim objektima iz kojih dejstvuju snage terorista“, i nastojao sam da sprečim bilo kakvu zloupotrebu po pitanju, naročito Junika/Junik, jer nam nije dao niko da uđemo pre naređenog vremena, recimo tog 15, 16.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, ali vam je bilo poznato da ima civila u Juniku/Junik, da je tamo veliko civilno stanovništvo, krajem juna, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: To je diskutabilno, da li je bilo civila.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam izvešten, preko svojih izviđača, da tu nema civila, nego da je tu bilo 300 do 400, i ka selu Jasić/Jasiq, terorista.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Da li mi treba da shvatimo da je situacija stajala ovako. Kada ste vi upotrebili snage borbene grupe 2 i 3, da pomognu deblokadi Junika/Junik, vi niste znali da oni nameravaju da započnu operaciju granatiranja 2 dana kasnije, na selo?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja jesam naredio i stojim iza toga da su moje jedinice bile u blokadi, ali, molim vas, ove jedinice koje pominjete kod Radonjićkog/Radonij jezera, nisu moje. Nisam upoznat da su granatirali, to su haubice, teške, ne znam, nisam

upoznat sa tim. Bilo je dejstava po jednom objektu, gore iznad Jasića/Jasiq, to znam, ali po Juniku/Junik, nisam upoznat. Ja sam se nalazio, u to vreme, u Kosovskoj Mitrovici/ Mitrović.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molio bih da se sada osvrnemo na tabulator 2, u ovom registratoru. Verujem da je reč o vašem izveštaju o ovim operacijama do kojih je došlo između 25. jula i 7. avgusta. U pitanju je D165, a dok ovo tražimo, Pretresno veće treba da zna da je karta koju koristimo uz ovog svedoka, uneta u sistem elektronske sudnice, u onoj istoj formi u kojoj se njome služi i svedok i verujem da privremeno ima broj dokaznog predmeta D181, pa bih molio da se dodeli i konačni broj.

sekretar: Tačno je, časni Sude, ovaj dokument biće označen u svrhu identifikacije, kao D181.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine sekretare.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako možemo, na kratko da pogledamo ovaj izveštaj. Pre svega, gospodine Živanoviću, možete li da potvrdite da ovo vi izveštavate 8. avgusta o raspoređivanju i razmeštanju trupa do kojeg je došlo 25. jula i 7. avgusta, zar ne?
SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ukoliko pogledamo tačku 1, ukoliko sam ja dobro shvatio, vi ovde opisujete razmeštanje grupe 3, 25. i 26. jula, duž pravaca koje smo već razmotrili. Znači, Dolac/Dolac – Iglarevo/ Gllarevë - Kijevo/ Kijevë, je li to tačno?
SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Potom naznačavate da je od 2. do 6. avgusta, 3. odred PJP, uz podršku borbene grupe 1, bio razmešten na pravcu Novo Selo/ Novosellë – Kruševac/ Kruševcë -Morina. Da li je to sastavni deo iste operacije?
SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ovo je operacija u rejonu opštine Srbica/ Sërbica.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li bismo mogli da pogledamo nekoliko crtica ovde, pa da vas zamolim da mi pomognete u vezi sa tim? Ukoliko pogledamo, mislim da je u pitanju crta 6, pod tačkom 1 i tu piše, da je 5. avgusta grupa *Brazil* i 4. odred PJP, uz podršku BG 3, borbene grupe 3, bio razmešten na pravcu *Malizgan* – Ovčarevo/ Ovçarevë. Možete li da nam sažeto kažete, u jednoj ili dve rečenice, šta se tu zapravo odigralo, šta to zapravo podrazumeva?
SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Dozvolićete mi, ako se ne varam, to je pravac od Kline/Klinë prema Srbici/ Sërbica, jedan put. I, podržali smo, znači, ovde grupe ovde što su navedene, 4. odred i ovu grupu *Brazil*.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li su vaše trupe ušle u Ovčarevo/ Ovçarevë?
SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Mi nismo dobijali zadatke da uđemo, nego da se zadržimo na obodu, a ulazak u sela je prvenstveno bio zadatak MUP-a, jer ovde se radi o tenku. Tenk je osetljiv na naseljena mesta, lako ga je zapaliti.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Prema tome, kopnene trupe koje su ušle, to su bile grupa *Brazil* i PJP, je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljam da je tako, jer nema ko treći da uđe.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ovo se, otprilike, odigralo nedelju dana, pošto su srpske snage preuzele kontrolu nad Mališevom /Malishevě?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, tako je, Mališevu/Malishevě, kad je, 28, 29, ne znam tačno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U tom području, svakako, to je bilo ili 28. ili 29. Pitam se, da li bismo mogli da pustimo jedan kratak odlomak iz video snimka. Transkript za ovaj snimak se nalazi iza tabulatora 30G. Ovaj odlomak iz filma prikazuje srpsku vojnu operaciju u Ovčarevu/ Ovčarevě, otprilike nedelju dana posle pada Mališeva/Malishevě.

SUDIJA ORIE: Da li je obezbeđen transkript za prevodioce?

ADVOKAT EMMERSON: Nalazi se u registratoru 30G.

SUDIJA ORIE: Dakle, isto uputstvo važi kao i uvek. Sačekaćemo da se završi prevod na francuski.

(video snimak)

narator: Srbi znaju da su naterali pobunjene Albance da pobegnu i danas i dalje insistiraju na svojoj prednosti. Ovo je selo Ovčarevo/ Ovčarevě. Poslednji položaj OVK, koji je pao tokom srpske ofanzive i poslednje mesto koje je ispražnjeno od civilnog stanovništva. Specijalni izaslanik Sjedinjenih Američkih Država u području je obišao Centralno Kosovo danas. On je iz prve ruke video razaranja. „Mi smo ovo, u velikoj meri, oštro osudili. Jednostavno je nepodnošljivo da se vidi ovaj sve veći broj izbeglica, kao što ste, možda čuli, u poslednjih nekoliko dana bilo ih je još 30.000. Oni su otišli severno“. Počinje da se ubrzava pružanje pomoći. Jedna od prvih konvoja prošao je kroz Mališevu/Malishevě, koji je pao je u srpske ruke pre nedelju dana. Od tada je grad spaljen. U brdima, selo *Ločevo*, služi kao centar za izbeglice. Namirnice će tu biti smeštene, a onda razdeljene narodu. Međutim, ima takvih do kojih još uvek nije stigla pomoć. U ovim šumama smo pronašli čak 1.000 izbeglica. Porođice pokušavaju da se nose sa situacijom, ali uglavnom jednostavno sede i čekaju vesti. Oni to još uvek ne znaju, ali mnogi njihovi domovi su uništeni i nemaju kuda da se vrate. Ona je stara manje od nedelju dana, rođena je kao izbeglica na polju. Noćas će ona, kao i svi ostali ovde, spavati napolju. Predviđa se da će padati kiša. Ljudi ovde kažu da bi voleli da se vrate kući. Ali, dok borbe i dalje traju, kažu da nemaju izbora, moraju da ostanu ovde u šumi, bez ikakvog zaklona i sa vrlo malo hrane i vode. Jeremy Cooke, vesti BBS, Kosovo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da se zaustavimo ovde, gospodine Živanoviću. Da li ste bili u stanju da prepoznate ove snage koje smo videli u prvom delu ovog filma, na osnovu njihovo izgleda, koje se prema komentaru nalaze u Ovčarevu/ Ovčarevě,?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Je li moram da odgovorim?

SUDIJA ORIE: Da, naravno da bi trebalo da odgovorite na pitanje, ukoliko možete.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, prepoznao sam. To su snage PJP.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Još jednom da sve bude jasno. Ovdje je reč o operaciji u kojoj su vaše snage imale zadatak da pruže podršku, zar ne, u Ovčarevu/Ovčarevë, nedelju dana posle pada Mališeva/Malishevë?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mi smo videli, u ovom izveštaju, kako se pominje da je Mališeva/Malishevë zapaljeno. Možete li da nam pomognete. Da li je bilo spaljivanja u području Mališeva/Malishevë, kao sastavni deo ove operacije? Da li vam je to poznato?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam nikad ušao u Mališeva/Malishevë od 79, 80. godine. Izvinjavam se, to je van moje zone, tako da ne mogu da vam odgovorim, a. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, da.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: . . . u dejstvima, kao i svugde u borbenim dejstvima, ako je bilo dejstava iz zgrade, onda je na nju dejstvovano kao vojni cilj i, pretpostavljam da je srušena, zapaljena ili nešto od tih dejstava, a naročito kada se vrši provera, pretraga, čišćenje, da se proveriti da li su zaostali teroristi. To su grupe, od 3 do 5 ljudi.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Sada se, za trenutak, vraćam na tabulator 25. To je D78 i na primedbe britanskog vojnog atašea, na strani 3, pod „Bravo“, piše: „Bezobzirno razaranje, svako selo koje se nalazi sa obe strane Mališeva/Malishevë pretrpelo je ozbiljne štete, kuće i dalje gore, preduzeća i garaže namerno su uništene, spaljuju se usevi, neke životinje su pobijene, takođe se spaljuju i vinogradi.“ Da li ste vi dobijali izveštaje da su vinogradi na ovaj način spaljivani?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Oprostite, ali prvi put čujem da se vinograd spaljivao, evo, ovdje u ovoj sudnici. Ne znam, stvarno ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Onda bih molio da se vratimo na vaš izveštaj od 8. avgusta, to je iza tabulatora broj 2. Ovo je izveštaj u kojem vi naznačavate, koliko sam ja shvatio, da su svi pravci, osim onih koji se navode u 1.2, prve 3 crtice, dakle, po svim ostalim pravcima grupa *Brazil* je sprovela operacije uklinjavanja i progorevanja, kao što ste nam vi to opisali u svom iskazu tokom prošle nedelje. E sad, da li sam ja dobro shvatio da je uklinjavanje tehnički vojni termin, ali da progorevanje to nije. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, mi ga ne koristimo, a konkretno ovu akciju ja sam gledao od SAJ-a, znači od Specijalnih antiterorističkih jedinica na objektu *Rezala*. Znači, kod sela *Rezala* postoji jedno brdo koje nije moglo da se osvoji. Toliko.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Ono što ja pokušavam da shvatim, je sledeće. Ukoliko reč progorevanje nema neko konkretno značenje, kada je reč o vojnoj veštini, kako bi to onda shvatili ljudi koji čitaju ovaj izveštaj?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: To znači da pokriju svaki decimetar sa dejstvom zrna, svaki decimetar dužni u pojasu od 10 do 15 metara dužine.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Izvinjavam se. Moje pitanje je, zapravo, vrlo usko. Ukoliko reč progorevanje nije tehnički izraz koji se koristi u vojsci, kako onda drugi ljudi mogu da shvate šta ste vi pod tim podrazumevali?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim da me je pretpostavljeni shvatio. Znači, upotreba svih sredstava kojima on raspolaže, da bi taj odsek od 10 do 15 metara bio neutralisan, da može da prođe pešak preko tog rejonu. Ne odnosi se, ono što očekujem, odnosno što pretpostavljam da mislite. Znači, i rekao sam da se to ne radi o naseljenom mestu. Ne odnosi na paljenje, na zapaljivanje, na upotrebu napalma ili nečeg drugog, nego čisto streljačkom, minobacačkom, bestrzajnim topovima, itd.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Mene, takođe, zanima i datum koji nosi ovaj dokument. Mi vidimo da se na početku pominje da se tu pominje vaše naređenje, koje je strogo poverljivo, 880/175 od 7. avgusta. Da li to vidite?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Vidim. Ovo je naređenje moje pretpostavljene komande, koja je dala meni zadatak da pošaljem ovakav izveštaj. Razlog slanja ovakvog izveštaja meni nije poznat šta je hteo komandant, ja samo mogu da pretpostavim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Ja vas pitam, to samo zbog toga što, sećate se da smo juče, iza tabulatora 28, ne morate da gledate, videli odlomak iz zapisnika Zajedničke komande da Kosovo, od 7. avgusta, u kojem je gospodin Šajinović izrazio zabrinutost što je prouzrokovana toliko velika šteta imidžu Srbije spaljivanjem velikog broja kuća, pa se ja samo pitam, da li ovaj zahtev koji ste vi dobili tog dana, da podnesete izveštaj, ima neke veze sa tom zabrinutošću u vezi sa bezobzirnim razaranjem koje je izvršeno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Onu stranicu kopije, tzv. zapisnika, ja sam prvi put juče video. A drugo, evo ovde objašnjenje zbog čega je, pretpostavljam, komandant tražio. Jer smo se mi žalili, kao Vojska, da traže podršku od nas, ali nestručno podržavaju naša borbena vozila. Znači, ostave ih na milost i nemilost. U posadi tenka T55 je 4 čoveka, a T72 3 čoveka. Oni ne mogu ništa ako ih neko ne brani okolo. I onda je to da utičemo da se malo bolje odnose prema toj tehnici. I onda je bilo ljutnje između nas i MUP-a, PJP.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možemo li da pogledamo tačku 1.4 u ovom izveštaju. Tu se pominje angažovanje borbene tehnike u ovoj fazi operacije i tu se naznačava da su borbene grupe 1 i 3 i 4 upotrebljavale tenkove T55 i haubice od 122 mm i kaže se: „Od nedozvoljenih sredstava jedino su upotrebljavane haubice 122 mm, tako što je jedan vod podržavao dejstvo grupe *Brazil*, a drugi vod trećem odredu PJP. “ Pre svega, da li biste mogli da nam pomognete. Zašto je ovo bilo nedozvoljeno sredstvo, kako vi to shvatate?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je početkom avgusta stiglo jedno naređenje komandanta Armije, gde on zabranjuje upotrebu haubica bez njegovog odobrenja. A, ovo se odnosi na onaj pomenuti vis u rejonu sela, u blizini sela *Rezalo*, kada je grupa *Brazil* vršila onaj proboj, onda joj je trebala ili bila neophodna podrška po dubini, koja se automatski prenosi, po našim artiljerijskim pravilima i onda je komandant ovo odredio i ispalio po jedan plotun i bio je pozvan na odgovornost što je upotrebio, a nije zvao komandanta, mene, pa Korpusa, pa Armije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Uopšte govoreći, gospodine Živanoviću, vi ste radi ovih operacija dozvolili vodu minobacača od 122 mm, da se koristi u ovom angažovanju. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Vod haubica 122 mm je sastavni deo borbene grupe 1, odnosno to je baterija, čitava, od 6 oruđa. Znači, sastavni deo borbene grupe. Gde god borbena grupa 1. ide i ta baterija, haubica ide. I nisam ja odobrio, rekao sam da je komandant sam odlučio da dejstvuje i zato je bio pozvan na odgovornost, posle ovoga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Izvinjavam se. Moje pitanje je, zapravo, bilo donekle drugačije. U naređenju koje ste izdali 24. jula, a koje se nalazi iza tabulatora 24, vi ste lično odobrili minobacačkom vodu od 120 mm da bude spreman da podrži snage, kako u odbrani kasarni, tako i nekih izdvojenih objekata. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno. Vod minobacača je 120, to je pešadijsko sredstvo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vi se ovde bavite pojedinostima, a mi smo ograničeni u vremenskom pogledu.

ADVOKAT EMMERSON: Da, požuriću, ukoliko budem mogao.

SUDIJA ORIE: Mislim da ulaženje u tolike pojedinosti nije neophodno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U pasusu 2, ovog dokumenta, je izveštaj u vezi sa tim da li je došlo do prekomernog korišćenja snage jedinica i snaga MUP-a po pravcima, a prema onome što ste vi uočili, nije došlo do prekomernog korišćenja sile, ali kada su vođena borbena dejstva, usled visoke temperature i usled toga što su određene kuće pružale otpor i pošto su korišćeni signalni meci, onda je došlo do spaljivanja, odnosno slučajno su zapaljeni seno, kao i drvene zgrade. Ovo je povratni izveštaj. Da li je od vas, konkretno, traženo da podnesete izveštaj o ovim ekcesima ili je to bio sastavni deo uobičajenog izveštaja?

TUŽILAC RE: Da li je ovo P1066, označen u svrhu identifikacije? Samo bih želeo da znam koji je broj dokaznog predmeta, da ga ne bismo izgubili.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Govorim o dokumentu koji je iza tabulatora 2, D165, aneks 56, uz izjavu ovog svedoka. Dakle, pitanje, gospodine Živanoviću, je glasilo, da li je od vas konkretno traženo da o tome izvestite?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. U ovom slučaju, konkretno, je traženo da izvestim. I, ja se izvinjavam, rekli ste kuće dejstvuju, kuće ne mogu da dejstvuju, nego iz kuća mogu teroristi da dejstvuju, iz zgrada.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sada bih vas zamolio da nam u nečemu pomognete. Molim vas da pogledate fotografije u tabulatoru 31, hoću da naglasim da na njima nema datuma. Možete li nam reći, vezano za uniforme, koji je to kontingent čiji se pripadnici pojavljuju na ovom nizu fotografija?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je vojni, samo me interesuje ovaj deo ovde, prvi sa leva, on ima neke pantalone nekarakteristične za Vojsku. Ne uočavam oznake Vojske.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sada bih vas zamolio da samo nakratko pogledate 31C. Videćete da ovaj čovek, na krajnjoj levoj strani, ima rame okrenuto prema kameri i na

njegovom ramenu se nalazi oznaka koju ćete videti uvećanu na 31D. Da li vam to može biti od pomoći?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, zamolio bih da se uveća, da vidim baš znak, jer nismo nosili ovakve, mi nemamo beretke. Ove crne kape, mi nemamo tada.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim samo za trenutak strpljenja. Ako pogledate 31C, to nije ona koju sada gledate. Molim vas pogledajte 31C. Pogledajte ovog gospodina sa leve strane.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Uočavam ovde da ima neka oznaka, ne vidim koja je. Oprostite, ali nije razgovetno, ne mogu da vam garantujem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Sada bih vas zamolio da se vratite jednu fotografiju napred. To je ta. Molim vas da pogledate tu fotografiju i ovog čoveka krajnje levo. Možete li da vidite oznaku na njegovom ramenu?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Sad malo bolje vidim, ali ovo nije vojna oznaka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Živanoviću, pukovnik Crosland je izjavio, pred ovim Pretresnim većem, da je imao sastanak sa generalom Ojdanićem, krajem leta, u kojem se general složio da je operacija koja je održana tokom leta 1998, konkretno operacije vaših snaga i snaga pod komandom generala Delića, da su bile izuzetno neproporcionalne. To je na transkriptu 3063. Da li je vama bilo poznato da je general Ojdanić izrazio gledište da su vaše snage bile veoma ne proporcionalno angažovane?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi bilo poznato i sumnjam da može tako da se izrazi kad je sredinom godine, 1998, bilo 25.000 naoružanih diverzantsko-terorističkih snaga. To je već prešlo u pobunjenička dejstva.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Zadnja tema. Vi ste govorili, juče, vezano za ove dve karte koje ste označili i na kojima ste pokazali kako je bilo razmeštanje u avgustu i septembru. Neću tražiti da se pojave, ali to su dokumenti P1103 i P1104. Hteo bih da vidim da li sam vas tačno shvatio, vezano za taj deo razmeštanja koje je uključivalo Prilep/Prelep i Rznić/Irznij u svakoj od tih prilika. Kao prvo, u avgustu, možemo da vidimo iz načina koji ste označili kartu, to je 1103, da su snage pod vašom komandom bile stacionarne na glavnom putu, odmah nasuprot Prilepu/Prelep. Da shvatim situaciju. Da li su vaše snage ušle u Prilep/Prelep i Rznić/Irznij u avgustovskoj ofanzivi, ili ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Znači, radi se o prvoj operaciji, gde je borbena grupa 3 podržavala, ako se ne varam, pošto nemam kartu tu, pred sobom. To je uglavnom tenkovska jedinica. Ona nije ulazila u Prilep/Prelep sve dok MUP nije prošao Prilep/Prelep. Tek je posle prošla jedna kolona od 3 tenka, a išli su gledano prema Rzniću/Irznij, s leve strane, objekat se zove *Grdaja*. U Rznić/Irznij nisu ušle, takođe, nego su stale na početku, dok snage MUP-a ne provere kakva je situacija u Rzniću/Irznij. A, s leve strane je ušla jedinica drugog suseda, levog. Ako se ne varam to je 15/3, je li tako.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U svojoj izjavi, u tački 104, kada opisujete tu operaciju, vi ste naveli da je, citiram: „Kao rezultat upotrebe tenkovske i zapaljive municije, ručnih minobacača i ručnih bombi, 10 kuća bilo zapaljeno. “ Da li su tu opremu koristile vaše snage?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Moja jedinica je koristila tenkovske projekte, a u unutar Prilepa/Prelep je bilo oko 60 terorista. Neka svaka 3 budu po jednoj zgradi, to je 20 zgrada.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, što se tiče ofanzive iz septembra, to je 1104, to je karta koja je označena kao 1104. Mi smo čuli iskaz pukovnika Croslanda koji je prošao tuda, kao prvo kroz Prilep/Prelep, a zatim kroz Rznić/Irznij, 8, oprostite, 9. septembra. On je rekao da su se tamo nalazile zajedničke snage, što ste vi, čini mi se, potvrdili i one su imale i T55 tenkove. To su, verovatno, borbeni tenkovi i odbrambeni sistemi Praga. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Borbena grupa 3 je imala tenkove i, rekao sam, 7 tenkova u okviru borbene grupe, zavisi kad je korišćeno 7, 3 i 4, a borbena grupa 3 nije imala Prage.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vi onda kažete da Prage nisu korišćenje u ofanzivi iz septembra na području Prilepa/Prelep i Rznića/Irznij?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Znači, da li su korišćene? Pretpostavljam da su korišćene, jer su ih imali susedi, a i MUP je raspolagao sa određenim brojem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kako ste vi shvatili situaciju, da li je vama bilo dopušteno da koristite protivavionsku opremu kao što su Prage za borbu protiv žive sile?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Borbeno pravilo tog oruđa predviđa i gađanje ciljeva na zemlji, utvrđenih zgrada, žive sile.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pukovnik Crosland je rekao da, kada je prošao kroz Prilep/Prelep i Rznić/Irznij, da tom prilikom nije bilo znakova prisustva OVK-a, da nije bilo uzvratanja vatre, ali 300 pripadnika kombinovanih snaga su pucale po zgradama, pljačkale i palile stočnu hranu, ubijale stoku, i to sve pred očima ovih međunarodnih posmatrača koji su prolazili. Kako bi bilo jasno, to su bile snage koje su uključivale i one vojnike koje ste vi tu rasporedili. Je li tako?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu vam na to pitanje odgovoriti dok ne znam tačno položaj gde je bio pukovnik Crosland. Ja sam bio u avgustu mesecu lično sa komandantom borbene grupe 3 i to se nije desilo, a u septembru sa druge strane, suprotno gde je išla borbena grupa 3, nisam bio tu.

TUŽILAC RE: Zamolio bih da se navede, u transkriptu, gde se to nalazi. To je svedočenje Croslanda.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, to su stranice 2969 do 2971 i 4668 do 4670, relevantni izveštaj je u tabulatoru 26, a zapisnik, broj 65 ter je 1292. Kako bismo situaciju razjasnili, opis je dat vezano za operaciju koja je vođena u Prilepu/Prelep i u Rzniću/Irznij.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Koji dan?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: 9. septembra. Oprostite, da, 9. septembra.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, i to vam tačno ne mogu reći jer, vidite, ona borbena grupa 2, koja je trebala tu da ide, da sadejstvuje ovim snagama, desno od Gramočelja/ Gramacel je došla do Rznića/Irznij, ako se ne varam. Sad nemam tu kartu ovde, ali ako se sećam strelica jedna do Rznića/Irznij dolazi. I, ne mogu da garantujem da nije bilo snaga terorista u tom rejonu. U okviru dejstva snaga MUP-a i Vojske, svaki komandant

odgovara za postupke svojih snaga i budite ubeđeni da smo mi činili velike napore da sprečimo zloupotrebu i ono sve što sam govorio.

SUDIJA ORIE: Hteo bih, takođe, da navedem referencu za transkript, to je broj 9440, ne 9439, a red 25 i tu stoji: „Sasvim sigurno ću završiti unakrsno ispitivanje za 1 sat. “

ADVOKAT EMMERSON: I jesam.

SUDIJA ORIE: Dakle, jeste. Onda ćemo imati pauzu. Pošto je do sada taj sat prošao, pauzu ćemo imati do 17.50 časova.

(pauza)

ADVOKAT EMMERSON: Hteo bih samo da spomenem transkript iza tabulatora 30G, vezano za onaj drugi video snimak. Treba da se označi za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara da odredi broj.

sekretar: To će biti D182.

SUDIJA ORIE: Hvala. Kasnije ćemo se vratiti na to šta će tačno biti uvršteno. Gospodine Harvey izvolite.

ADVOKAT HARVEY: Hvala.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine Živanoviću, ja predstavljam Lahi Brahimaja i hteo bih da vas pitam nešto o one dve prilike, kada su snage pod vašom komandom pružale pomoć MUP-u u napadu na Jablanicu/Jabllanicë. To je bilo početkom avgusta i u prvoj sedmici septembra 1998. godine. Da li shvatate?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Shvatam pravac, ako se ne varam, Jablanica/Jabllanicë selo, ali to nisu moje snage.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To su bile snage 15. oklopne brigade, je li tako?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da jeste. Nemam ovde kartu, pa možete mi malo i oprostiti ako razmišljam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da vidimo šta možemo da učinimo uz pomoć dokumenata. Sada bih zamolio da nakratko pogledamo dokazni predmet D80, a to je u vašem tabulatoru 53. To je odluka generala Pavkovića, komandanta, da se, po njegovim rečima, slome terorističke snage, centri terorističkih snaga u Likovcu/Likovc, Ovčarevu/ Ovčarevë, Jablanici/Jabllanicë, Glođanu/Gllogjan i Smolici/Smolicë, pokretanjem sinhronizovane

operacije na rejonima Glođana/Gllogjan i Smolica/Smolicë i nastavljanje blokade sela Junik/Junik i Jasić/Jasiq. Da li imate taj dokument pred sobom?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Imam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Opisano u 1. pasusu kao odluka da se pokrene treća faza plana. Koje su bile prve dve faze?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Sad ja pokušavam vremenski to da vam ograničim, tačno kažem, ali to je, otprilike, ovako. Znači, prva faza je bila ono deblokada Kijeva/ Kijevë. Druga faza je bila, mislim, da je Mališevo/Malishevë, a ovo je treća faza. Ali, ovo sa rezervom iznosim, jer ja nisam nadležan da govorim o tim fazama, ne znam ih tačno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. A, ovo je bio zahtev general-potpukovnika Pavkovića da se odobri pokretanje ove treće faze, kao što i stoji u ovom dokumentu, a nakon toga dolazi dokument koji nosi broj P1067 u tabulatoru 54, isti datum, 1. avgust i tu je, isto tako, odluka generala Pavkovića. Da li taj dokument ima neko vojno ime, da li je to komanda, naređenje, kako biste vi opisali taj dokument?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ovo je dokument komandanta, gde tačno piše, Odluka za razbijanje, zaglavlje vidite, ispod „Komanda Prištinskog korpusa“.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da, zaista. To, samo po sebi, je relativno kratak dokument, kada se uporedi sa onim koji ću vas zamoliti da sledeće pogledate. To je tabulator 82, P1092, koji se odnosi na operaciju iz septembra, a prva dva dokumenta odnose se na operaciju iz avgusta. Imate tabulator 82? Ovo je dokument od 17 strana, gde se detaljno određuje šta koja jedinica treba da uradi, koje pripremne korake treba poduzeti i tako dalje, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ja mislim da sam to i nacrtao na karti, juče ili prekjue, kad.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Moje pitanje je ovo. Da li bi bilo razumno pretpostaviti da je morala postojati slično detaljna komanda za operaciju iz avgusta, kao što vidimo ovu u tabulatoru 82 za operaciju iz septembra?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam vas shvatio. Komanda, mislite na Komandu Prištinskog korpusa, ona je oduvek postojala.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Oprostite. Mislim na dokument broj 82, to je vrlo detaljan dokument, slažete se?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A, dokument 54 ima 1,5 ili 2 strane i to je mnogo manje detaljan dokument. Slažete li se?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Slažem se. On se može shvatiti kao Pripremno naređenje ili je istrgnut iz akta originala. Ja imam samo jednu stranicu na srpskom.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ko je bio odgovaran za odabir svih dokumenata koji su priloženi uz vašu izjavu, po Pravilu 92 ter?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Tužilac i ja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li biste složili sa mnom, da je morao postojati mnogo detaljniji dokument od ovoga, od tog Pripremnog naređenja, kako ste rekli?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Mogu da odgovorim i ovako. Znači, bilo bi poželjno da postoji i jasniji, i precizniji, dokument, a može se i ovako na jednoj, jednoj ipo stranici izdati, jer se situacija u selu Smolica/Smolicë znala već od maja meseca.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, da li se to mi krećemo u krugovima. Ja ne znam da li vi hoćete da znate, ali ja bih hteo da znam, na osnovu vaših pitanja do sada, da li postoji takav dokument? Pa, zašto ne pitate svedoka, da li postoji takav opširan izveštaj? Onda ćemo znati i onda možemo ići dalje.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Čuli ste pitanje Suda. Da li postoji ta opsežnija zapovest ili naređenje?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne postoji.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li kažete da nikada nije bilo takvog naređenja ili vi niste locirali to naređenje?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ga nisam video, inače bih ga prikazao ovde.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodin Emmerson vam je postavio nekoliko pitanja vezano za dokument koji imate u tabulatoru 56, to je D165. Ja bih hteo da se vratimo na tabulator 55, P1068, gde general Pavković naređuje svim jedinicama da, gledam sada tačku 2, „da prijave da li je bilo prekoračenja primene sile jedinica i snaga MUP-a po pravcima“. A, datum je 7. avgust, a odnosi se, naravno, na operaciju od 2. i 3. avgusta. Da li je bila standardna praksa da se nakon svake operacije zatraži izveštaj o tome da li je bilo prekoračenja primene sile ili je to bio neuobičajen zahtev?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Standardno je da svaki komandant borbene grupe izvrši analizu realizacije zadatka i da onda to dostavlja pretpostavljenoj komandi po nekom uobičajenom redosledu. Analiza ne mora da bude danas za sutra, nego za 15, 20 dana, da bi imao vremena da prikupi sve podatke.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine, vi razumete moje pitanje. Vi ste inteligentan čovek. Moje se pitanje odnosi na prekoračenje primene sile. Da li je bilo standardno da se pita da li je primenjeno prekoračenje sile?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam i pokušao da vam kažem, u toj analizi, kad dostavi izveštaj, ima jedno pitanje prekoračenja sile, zloupotrebe i ostalog. Znači, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izveštaj koji imamo ovde, jeste izveštaj vaše Komande, tabulator 56, dokazni predmet Odbrane D165. Mi nemamo izveštaj na ovom Sudu za ovu 15. oklopnu brigadu. Da li vi niste našli izveštaj kada ste prolazili kroz dokazne predmete sa Tužiocem? Da li ga, naprosto, niste našli?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam ga našao, jer nisam tražio, ne želim da tražim dokumente od kolega koje su imali svoje zadatke i obaveze. Ako me shvatate.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Zamolio bih da se u sistemu elektronske sudnice pokaže 3D01 - 1161.

SUDIJA ORIE: Mislim da će biti potreban broj.

ADVOKAT HARVEY: Da, biće potreban broj.

SUDIJA ORIE: Molim da se odredi broj.

sekretar: To će biti označeno za potrebe identifikacije kao D183.

SUDIJA ORIE: Hvala.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Žao mi je što nemamo primerak ovog dokumenta na BHS-u, pa ako mi dopustite, svedoče, ja ću vam ga ukratko opisati. To je izveštaj od 7. avgusta 1998. godine, a napisao ga je komandant pukovnik Mladen Da li je tačno da je on bio komandant 15. oklopne brigade.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam samo ime Mladen, a tačno je da je bio Mladen Ćirković.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ovaj izveštaj je odgovor na zahtev generala Pavkovića, kao što je i vaš izveštaj u tabulatoru 56, bio odgovor na taj zahtev. Hteo bih da pogledate broj 2, a to se odnosi na zahtev generala Pavkovića o mogućnosti prekoračenja primene sile i tu stoji, čitam iz engleskog: „Tokom operacija protiv naoružanih Šiptara“, a tu stoji da je to pogrdni naziv za Albance, „ni jedanput jedinice Vojske Jugoslavije i snage MUP-a, na pravcima navedenim u tački 1. nisu koristile prekoračenje primene sile. Otvarana je vatra na naoružane šiptarske separatiste samo kako bi se neutralisali ciljevi koji su dovodili u opasnost ljudske živote. Separatisti su otvarali vatru iz pešadijskog naoružanja, minobacača 60 i 82 mm i ručnih bacača, raketnih bacača iz bunkera, utvrđenih zgrada, rovova i drugih lokalnih objekata, koji su bili prilagođeni za otvaranje vatre. Ni u jednom slučaju nije otvarana vatra na teroriste, kada je primećeno da su civili, diplomatski predstavnici, humanitarni radnici ili neke posmatračke misije bili na području borbenih dejstava. “ Hteo bih samo da kažem da ovaj original dokumenta nosi broj 01290 po listi 65 ter. Sada bih zamolio da pogledamo drugu stranu. Tu stoji, tačka 3: „Ponašanje pripadnika 15. brigade i borbenih grupa 2 i 3, 15. oklopne brigade i jedinica MUP-a prema stanovništvu i njihovoj imovini tokom operacija je bilo sasvim primereno borbenoj situaciji. Nemamo nikakvih informacija vezano za ponašanje jedinica MUP-a nakon operacija, zato što su se nakon kraja operacija, naše jedinice vratile u svoje ranije rejone. “ Da li je vama bilo poznato da su postojale civilne žrtve koje su bile izazvane tokom te operacije u Jablanici/Jabllanicē, u avgustu 1998. godine?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato. Ja to čujem sada prvi put, jer taj pravac ja nisam išao, nisam bio nadležan. To je kolega moj pod komandom istom kao i ja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je bilo deo dužnosti komandanta da obavesti o civilnim žrtvama?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ako je znao, onda je bio dužan da obavesti. A, vidite da je rekao da se povukao odmah posle akcije, tako da nije ulazio u naseljeno mesto. Pretpostavljam da nije ulazio u naseljeno mesto.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Znači, odgovor je, u suštini, ako je bilo civilnih žrtava, onda ih je izazvao MUP, a ne Vojska Jugoslavija?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: To vam ne mogu ja reći. Razumete vi mene. Kad se iz zgrade jedne dejstvuje ili iz bunkera, ako se na njega odgovori vatrom, ako je u blizini

civilno lice koje nema šta da traži tu kod vojnog cilja i sistem terorističkih dejstava se sastojao u spojenim sudovima. Jedno selo se isprazni u drugo, pa se dejstvuje iz tog sela i onda se ode u ono drugo gde su civili.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Želeo bih da pogledamo vašu upotrebu reči „terorist“. Mnoge vojske kroz istoriju koristile su pogrdne termine da opišu svog neprijatelja, jer to možda pomaže da se motivišu trupe i vojnici, ali da pogledamo tabulator 82, P1092, pod naslovom 6.4, 10 strana. Vi govorite o važnosti morala i psihološke pripreme jedinica neposredno pre izvođenja zadatka kako biste bili sigurno da su vojnici motivisani i spremni da izvrše zadatak. I, isto tako, naglašavate da je važno sprečiti slučajeve defetizma, straha i panike. Ja sam rekao vi, a mislim isto tako na generala Pavkovića. To jeste važno, kao pitanje vojne discipline, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Svakako.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je, takođe, sastavni deo moralne i psihološke pripreme da se koriste pežorativni izrazi za označavanje neprijatelja?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Objasnio sam prvi dan da smo to nazvali diverzantsko-terorističke grupe, odnosno šiptarske terorističke grupe ili šiptarske terorističke snage. Ja ne vidim tu pogrdnost.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Pa, svakako vam je poznato, zar ne, da se reč „Šiptar“ smatra pogrdnom rečju kada je koriste Srbi, a govore o pripadnicima albanske nacionalnosti na Kosovu?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam 7 godina bio u vojnoj školi i imao sam cimera Šiptara i nikad se nije naljutio, on me je učio da je Šiptar.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izraz, ukoliko bismo mogli da pogledamo P1065, a kod vas je to tabulator, izvinite samo za trenutak, kod vas je to tabulator 52. Izvinjavam se, kod vas je to tabulator 51, vi koristite izraz „šiptarske bande“, a reč je o vašem dokumentu, zar ne? To je pod tačkom 5.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, moj je dokumenat.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I vidite da ovde, pod tačkom 5, koristite izraz „šiptarske bande“, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Napisano je tako.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Naredni dokument je pod tabulatorom 52, P1066, u 1. pasusu to je 7. red, ispod na engleskom, kaže: „razbijanje šiptarskih bandi u selu Junik/Junik“ To je izraz koji vi koristite. Vi obično koristite ovaj izraz kao pogrdni izraz, zar ne, gospodine Živanoviću?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: I u ovom tabulatoru je takođe naziv šiptarske bande. Znači, verovatno je to 2, 3 dokumenta gde je tako moj operativac napisao. Kad govorimo o bandi, ne mislimo pogrdno, nego mislimo na aktivnosti koje sprovode.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A, ovde nije reč o vašem dokumentu. Reč je o dokumentu vašeg operativnog oficira, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ovo je, ja sam potpisao dokument. Znači, ja stojim iza njega, ali operativac mi je radio.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Vi nikada niste koristili izraz „snage OVK“ ili „snage UČK“, zar ne? Ni u jednom od svojih dokumenata nikad ne koristite ovaj izraz?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam, nisam pravio tu, to nisam upoređivao, a ako sam koristio onda sam pod znacima navoda, tzv. „OVK“.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Tako je. Ono što vi kažete jeste „tzv. OVK“, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, da, tako je, jer ne mogu je ja priznati kad u jednoj zemlji, u sopstvenoj zemlji ima samo jedna Vojska.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, Pretresno veće smatra da se velika pažnja posvećuje nečemu što, ... ukoliko uskoro ne pređete na neku važnu tačku, onda ne vidimo. . . .

ADVOKAT HARVEY: Nameravam upravo to sada da učinim.

SUDIJA ORIE: Mi shvatamo da je tokom 25 godina Zapadna Nemačka koristila izraz „tzv. DDR“. Međutim, to nije neka istaknuta crta odnosa između Istočne i Zapadne Nemačke. Možete da nastavite.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ovo se, na kraju krajeva, gospodine Živanoviću, svodi na sledeće. Vi niste priznavali da su oni zaista vojna snaga, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi ste ih, u stvari, smatrali grupom bandi sa različitih lokaliteta, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Prvo je to počelo kao terorizam, klasičan terorizam poznat svuda u svetu, da bi se sredinom 1998, to, evo ja vam to kažem, znači, zvala faza pobunjenička dejstva. Da bi pred rat, pred agresiju NATO-a došlo do oružane pobune.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Neposredno uoči agresije NATO-a, kako vi to nazivate, došlo je do oružane pobune u toj fazi. To je, znači, otprilike, april 1999.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, napad agresora je počeo 24. marta, to je znači, krajem februara i mart čitav i nastavilo se dalje.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam za tu ispravku. Dakle, govorimo o januaru ili februaru 1999. godine?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja govorim o februaru i martu i aprilu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kada ste, vi kao vojnik, smatrali da je počela oružana pobuna?

SUDIJA HOEPFEL: O kojoj godini govorimo?

ADVOKAT HARVEY: O 1999. neposredno uoči tzv. agresije NATO-a.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine Živanoviću, je li tako glasi vaš iskaz?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Oprostite, ako smem da dodam, ja koristim termin „tzv. OVK“, a vi koristite termin „tzv. agresija NATO-a“. Tako je.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Moje pitanje vama, svedoče, na stranu moja ironija, je glasilo ovako: Da li vi, kao vojnici, kažete da je oružana pobuna počela, otprilike, u februaru 1999. godine?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam. Nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospodine Guy-Smith imate reč.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Dobro večer.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Dobro večer.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Juče ste izjavili da, gde god se nalaze teroristi, to predstavlja cilj. Ja bih želeo da porazgovaramo o sledećem, a imajući ovu vašu izjavu na umu: Kako sam ja shvatio vaše svedočenje, došlo je do ofanzive u avgustu 1998. godine, koja je obuhvatala, između ostalog, i sela Glođane/Gllogjan. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada je reč o toj ofanzivi, da li bi bilo tačno reći da su sledeće informacije tačne: Vojni konvoj od oko 110 vozila je napustio Peć/Pejë i zaputio se u sela Crni Breg/Carabreg, Prilep/Prelep i Gramočelj/ Gramacel, sela Babaloć/Baballoq, Dubrava/Dubravë, Gornja Luka/Lluka i Epërm, Šaptelj/Shaptej, Glođane/Gllogjan i da su to bili ciljevi.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je reći da su se uputila vozila iz Peći/Pejë i rasporedila na polazne položaje na onoj skici koju sam nacrtao.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A to se odigralo 11. avgusta 1998, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Prethodnog dana, 10. avgusta, započeli su napadi na Glođane/Gllogjan i došlo je do borbi u Juniku/Junik, *Duškaji* i korišćenja je teška artiljerija za taj konkretni napad. Je li to tačno?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam o kom dokumentu govorimo, naročito u Juniku/Junik.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U redu. Govorim, trenutno, o izveštaju, to je izveštaj 430 koji se nalazi u sistemu elektronske sudnice pod brojem 2D00-1227, vi nemate taj dokument. To je izveštaj iz Saveta za odbranu ljudskih prava i sloboda na Kosovu i tu se pominju različite aktivnosti do kojih je došlo. Molio bih da se ovaj dokument prikaže u sistemu elektronske sudnice.

SUDIJA ORIE: Da li je potreban broj?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

sekretar: Označićemo ovo brojem u svrhu identifikacije kao D184.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Možete li da nam kažete da su sledeće reči tačne. Na strani 1 ovog dokumenta ja ću vam pročitati to, jer je tekst na engleskom, piše sledeće, 9. avgusta pominje se Dečane/Dečan, pa se kaže: „Od 9.30 ujutro do 8.00 uveče trajao je napad na Dečane/Dečan, Crni Breg/Carabreg i *Poštem*, Prilep/Prelep, Gornju Luku/ Lluca i Epërm i, Rastavica/Rastavicë, Beleg/Beleg, Šaptelj/Shaptej, Gramočelj/ Gramacel, Junik/Junik, Glođane/Gllogjan, Rznicić/Irznicić i Kodraliju/Kodrali. “ Reč je o 9. avgustu. Da li su sva ova područja gađana u ofanzivi u koju ste vi stupili?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Znate šta, od 09.30 do 08.00 uveče, pa nema šanse onda bi utrošili svu municiju, svu municiju sa kojom smo raspolagali.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Razumem. Juče ste pomenuli, da među tipovima naoružanja koje ste koristili, da ste koristili različite vrste municije i da je svaki treći ili četvrti metak mogao da bude obeležavajući metak. Da li se sećate da ste to izjavili?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Na PKT-u postoji svaki treći ili peti, zavisno od punjenja, a na PAM-u svaki treći obavezan. To je taktičko pravilo upotrebe.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li biste možda mogli da mi pomognete, da li znate šta je raketa, mislim da se zove Kakuša?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Kakuša. Nisam čuo, ne znam.

prevodilac: Ispravka prevodioca, reč je o Kaćuši.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U izveštaju koji sam vam upravo pročitao, dalje se kaže: „Korišćena su različite vrste naoružanja, uključujući i rakete Kaćuša. “ Da li vam je to poznato?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Kaćuša, poznato mi je šta je. To je ruski sistem, a mi imamo odgovarajući sistem tome, višecevni bacač raketa 128 mm.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Pomenuo sam sva ova različita mesta, koja su napadnuta 9. To su sve sela, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ova mesta su sela, tačno. Tu je bilo razmešteno oko 500 terorista, po našim saznanjima, tada.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: 10. avgusta, a to se nalazi na stranici 2 dokumenta, pokrenuli ste napad koristeći se i srpskom Policijom i vojnim snagama da bi se počeo napad na Glođane, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: 12. avgusta, a to se vidi na stranici 3, raportira se sledeće. „U toku je 4. dan srpske ofanzive u područjima Dečani i Đakovica. U ovoj akciji učestvovalo je 250 vojnih vozila, mnoga sela su napadnuta, Junik/Junik, Glođane/Gllogjan, Gramočelj/ Gramacel, Babaloć/Baballoq, Šaptelj/Shaptej, Dubrava/Dubravë, Gornja Luka/ Lluca i Epërm, Rznicić/Irznicić, Prilep/Prelep, Crni Breg/Carabreg Kijevo/ Kijevë, Beleg/Beleg i Požar/Pozhar“. Da li to tačno odražava sela koja su napadnuta 12. avgusta?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ako je u duhu one karte što sam ja nacrtao, onda je tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li vam je poznato sledeće, da se 6. avgusta odigralo sledeće, a to možemo videti u dokumentu 2D1209, a reč o izveštaju koji nosi broj 429. Pretresno veće i advokati mogu da pogledaju stranicu broj 2. U tom izveštaju piše sledeće: „Prošle noći srpska Policija i vojne snage su granatirale Šaptelj/Shaptej, Prilep/Prelep i Crni Breg/Carabreg. Selo je granatirano. . . “.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, nije mi jasno da li još uvek pratimo isti dokument ili je reč o novom dokumentu kome je neophodan broj.

ADVOKAT GUY-SMITH: Biće potreban broj.

SUDIJA ORIE: Ukoliko dokument nema broj onda Pretresno veće ima poteškoća u korišćenju dokumenta. Koji će to broj biti?

sekretar: Časni Sude, to će biti D185.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: „Selo je granatirano iz tenkova i oklopnih vozila koja su stacionirana na brdu u blizini Prilepa/Prelep i duž puta od Dečana/Dečan do Đakovice/Gjakovë. “ Da li vam je poznato da je preduzeta ova akcija?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Prihvatam sve ono što sam nacrtao na ovoj karti. Zamolio bih, ako mi dozvolite, da onda pogledam to, da vidim tačno. Jer, ovde se govori o dokumentu kojeg ja ne znam, ne mogu da pratim brzo prevod.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada biste imali kartu pred sobom, da li bi vam to bilo od pomoći, kada je reč o tome da li su ove akcije preduzete ovih datuma?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da svedok možda misli na dokazni predmet P1103.

SUDIJA ORIE: To je karta koju je, u jednom drugom slučaju svedok obeležio. Molim da se svedoku predoči P1103 ili možda da mu se da primerak na papiru, ukoliko je to izvodljivo, tako da on može da posmatra tu kartu. Jer, praćenje karte na ekranu nije baš najjednostavnije, pošto je ekran mali. Gospodine Emmerson, da li biste mogli da budete od pomoći.

ADVOKAT EMMERSON: Ja imam jedan primerak na papiru, koji je svedok označio.

SUDIJA ORIE: Možda bi trebalo da pitamo svedoka, da li može da radi na osnovu te karte, a onda bi gospođa poslužitelj, ah, mislim da i ona ima original. Tako je. Molim da se original predoči svedoku, gospođu poslužitelj.

ADVOKAT GUY-SMITH: Veliko vam hvala.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Pretpostavljam da ste zaboravili moje poslednje pitanje, pa ću vam ga ponoviti. Ono je glasilo ovako. Ovo je izveštaj od 6. avgusta u kojem se kaže sledeće: „Prošle noći srpska Policija i vojne snage su granatirale Šaptelj/Shaptej, Prilep/Prelep, Crni Breg/Carabreg. Sela su granatirana iz tenkova i oklopnih vozila koja su se

nalazila na brdu u blizini Prilepa/Prelep i duž puta, od Dečana/Dečan do Đakovice/Gjakovë.
“

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam zato i tražio ovu kartu i evo šta sam potvrdio i od 11. do 13. avgusta ova akcija je izvedena. Sve ostalo su priče, tako da ne mogu da potvrdim to vaše pitanje. Znači, Vojska nije učestvovala u tome.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Razumem. Da li ste vi bili u dodiru sa snagama MUP-a u to vreme, a koje su deystvovala nezavisno, ali su sprovodile akcije koje su po svojoj prirodi bile vojne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Znači, moje snage su bile u dodiru. Borbena grupa 2 je bila u rejonu *Miroc*, trigonometar 505 u blokadi Junika/Junik i bila je u dodiru sa snagama MUP-a, koje su raspoređene u rejonu Rastavice/Rastavicë, čitave kose od Rastavice/Rastavicë koja ide ka, ako se ne varam, Slup/Sllup – Vokša/Voksh – Pobrđe/Pobërgjë.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Znači, informacije koje su ovde sadržane su informacije koje bi mogle, eventualno, da se pripisuju aktivnostima MUP, a ne zajedničkim aktivnostima MUP-a i Vojske Jugoslavije ili samo aktivnostima Vojske Jugoslavije. Vi to otpisujete?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja decidno ne mogu da tvrdim, ali kažem da nije bilo planirano da MUP podržava snage, da Vojska Jugoslavije podržava jedinice MUP-a. Pre ovog vremena bilo je nekih pripremnih naređenja, ali nije se realizovalo zbog nemogućnosti snaga MUP-a.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U mesecu julu, u drugoj polovini jula, vi ste učestvovali u granatiranju čitavog niza područja, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Nedefinisano, ne mogu da kažem koja područja.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U redu. Na primer, 26. aprila, a to se nalazi u dokumentu 2D1241, biće neophodan broj za ovaj dokument.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

sekretar: Ovaj dokument će biti označen u svrhu identifikacije kao D186.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hvala vam. Molim da pogledate stranicu broj 4. Izvinjavam se, stranicu 5, u ovom dokumentu. Pročitaću vam iz dokumenta sledeće: „Dečani/Dečan. Došlo je do oštih sukoba u svim područjima zahvaćenim ratom u okrugu Dečani/Dečan. Od 04.45 ujutro, srpske policijske i vojne snage granatiraju sela Junik/Junik, Vokša/Voksh, Crni Breg/Carabreg, Prilep/Prelep i Babaloć/Baballoq. “

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko vidim ovo je od 23. jula, je li tako?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Ovo je dokument od 26. jula.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne razumem baš pojam „granatiranje“. Kada se iznad Crnog Brega/Carabreg nalazi MUP, nema potrebe da granatira. Iznad Prilepa/Prelep, takođe se nalazi. Ako se ne varam, Babaloć/Baballoq je ispod *Erečke Suke*. Da li se uočava vazdušnom linijom, mislim da se uočava. Dečane/Dečan je u blokadi. Ne Dečane/Dečan, nego Junik/Junik je u blokadi.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li vi želite da kažete da u to vreme niste učestvovali u granatiranju, zbog toga što su se sela nalazila u blizini vaših jedinica i tenkova?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ja sam imao raspoređenu borbenu grupu 2. Rekao sam tamo gde, u blokadi Junika/Junik, a borbena grupa 3 je dobijala zadatke tada, da dođe na ovaj teren. Ako se sećate, ona je 25. i 26. jula išla ka Iglarevu/ Gllarevë, odnosno Kijevu/ Kijevë i onda je došla na ovaj pravac u pripremi za dalje aktivnosti. Pojam „granatiranje“, po izveštaju, ne znam kako se zove ova organizacija, je sasvim diskutabilan. Šta je granatiranje?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Za svrhu našeg razgovora, šta vi podrazumevate pod „granatiranjem“? Juče ste razgovarali sa gospodinom Emmersonom o granatiranju sa distance radi podrške određenih isturenih jedinica. To je jedan oblik granatiranja. A, zaključujem da u području vojnih operacija postoji više od ovog granatiranja sa distance, više vrsta granatiranja.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Mi vojnici podrazumevamo granatiranje, dejstvo artiljerijskih oruđa preko 100 mm.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hvala. Tokom perioda u kojem su ta sela, da kažemo, bila napadnuta, postojao je problem civilnog stanovništva i izbeglica, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Kada je ova akcija izvođena, mi smo imali obaveštenje da se izbeglo stanovništvo nalazi u rejonu *Baranskog Luga*.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A, kada kažete da ste imali obaveštenje da su se ljudi nalazili na tom području, koliko se ljudi nalazilo u to vreme na tom području?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ako se ne varam, u onom aktu jednom, od strane Komande Korpusa piše, oko 15.000.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hteo bih da, ukoliko je moguće, to uradim brže, zato što sam pogledao na sat i shvatio da moramo danas da završimo sa ovim svedokom.

SUDIJA ORIE: Da, moramo da završimo.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Od maja, pa do septembra, molim da slušate ovo što ću vam sada reći, prema izveštajima koje imam, a potiču od organizacije koju sam ranije spomenuo. Dakle, imam izveštaje u kojima se dokumentuje preko 50 zasebnih incidenata granatiranja sela, a pod granatiranjem sela mislim na sela koja se nalaze na području Dečana/Dečan, a konkretno, ona sela koja sam vam spomenuo ranije, kao i neka druga. Da li ta brojka, tu mislim na 50 zasebnih slučajeva granatiranja sela, vama izgleda kao tačna? A, to je na osnovu vaših saznanja o onome što ste vi na tom području, u to vreme radili.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu vam na ovo tačno odgovoriti. Ni da, ni ne. Jer, prilikom izvođenja akcija, mi računamo jedna akcija, to je jedno dejstvo.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Mislim da bi bilo korektno reći da, kada granatirate neko selo, razlog koji ste navodili za granatiranje, jeste da ste imali informaciju da su bili prisutni teroristi i zbog toga je to bila meta, zar ne?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, gde su bili raspoređeni teroristi i granatiralo se samo ako smo imali oficira za navođenje. Znači, da osmatra cilj. Otuda onaj tabulator što je bilo 6, 7 ciljeva, samo je jedan iskorišćeni, imali smo navođenje, ostalo nije moglo.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A, kako pravite razliku između civilnog stanovništva koje je živelo u nekom selu i cilja koji granatirate?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, upravo nam je taj osmatrač, znači, koji rukuje vatrom, artiljerac po struci i direktno odgovoran da ne dođe do civilnih žrtava.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Ako sam shvatio tačno vaš iskaz, svaki put kada je došlo do granatiranja, postojao je oficir za navođenje i taj oficir za navođenje je utvrđivao, pre nego što biste vi otvarali vatru iz topova, da nije bilo civila na području koje ste napadali?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da, može se tako reći. Jer, on, imao je artiljerijsku busolu, artiljerijski dvogled i artiljerijski durbin.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Zaključujem, na osnovu ovoga što ste nam upravo rekli, da nema zabeleženih civilnih žrtava u ovim selima koja ste granatirali, na osnovu rezultata opservacija pre nego što ste otvarali topovsku vatru.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Mi smo imali striktna naređenja da ne dozvolimo civilne žrtve.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Gledam na sat. Hteo bih reći Pretresnom veću da imam još nekoliko drugih izveštaja koji se bave nekim konkretnim datumima.

SUDIJA ORIE: Mi smo čuli, mnogo je dokumenata, izveštaja izneseno pred ovog svedoka i on je do sada davao objašnjenja, bilo da su zadovoljavajuća ili ne i mogli bismo tako nastaviti par sati.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam sada završio sa ovim, pa ću tražiti jedan drugi mehanizam da se pozabavim ovim pitanjem, ali video sam da je moje vreme prošlo.

SUDIJA ORIE: Čuli smo, gospodine Re, mnogo iskaza vezanih za sve vojne aktivnosti koje su bile pokrenute na tom području. Čuli smo pitanja Odbrane u pogledu primerenosti ili neprimerenosti vojne akcije koja je preduzeta. Ako ima bilo šta u ovom trenutku što biste želeli da pitate svedoka, a da ne ulazite u detalje, ako bi to bilo od pomoći Pretresnom veću, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE

TUŽILAC RE – PITANJE: Ranije vas je gospodin Harvey pitao za termin „šiptarske bande“, a pod tim ste vi podrazumevali OVK.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Uslovno, da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta mislite kad kažete „uslovno“?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim na „tzv. OVK“.

TUŽILAC RE – PITANJE: Juče ste doneli dijagram koji ste napravili tokom vikenda i to je bila ona akcija uklinjavanja i progorevanja.

TUŽILAC RE: Da li je to prisutno u Sudu?

SUDIJA ORIE: Mislim da su strane imale priliku da to pogledaju, ako imate pitanja o tome, onda možemo, naravno, da to prikažemo.

TUŽILAC RE: Nemam pitanja, već bih hteo da svedok to identifikuje i onda da to predlažem na usvajanje.

SUDIJA ORIE: Da. Vidim da gospodin Harvey klima glavom. Gospodine Emmerson, vi isto tako kažete. I gospodin Smith, isto kaže potvrdno. Onda bi svedok mogao da identifikuje ... Da li je to skica koju ste napravili?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: (nema verbalnog odgovora)

SUDIJA ORIE: Klimate potvrdno glavom? Onda molim broj.

sekretar: Časni sude, to će biti P1106.

SUDIJA ORIE: Onda bih zamolio da se to unese u sistem elektronske sudnice i, pošto nema prigovora, onda će taj P1106, kako se pojavljuje u transkriptu, biti uvršten u spis. Molim da nastavite.

TUŽILAC RE – PITANJE: Juče vam je gospodin Emmerson, odnosno danas, postavio više pitanja vezano za proširenje graničnog pojasa, sa 100 m na 5 km. Vi ste o tome dali iskaz, pa bih zamolio da sada pogledamo jedan drugi dokument koji još nije uvršten u spis, a broj po Pravilu 65 je 411. Molim da se on pokaže svedoku.

SUDIJA ORIE: Molim broj od sekretara.

sekretar: Časni sude, to će biti P1107.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim da se prikaže na ekranu.

TUŽILAC RE – PITANJE: To je dokument od 7. maja 1998. godine, a potpisao ga je pukovnik Vladimir Lazarević. To je redovni borbeni izveštaj Komandi Prištinskog korpusa i 3. armiji. Ja bih hteo da pogledate tačku 3 ovog dokumenta, a to je na 3. stranici, gde stoji, na engleskom: „Sve organe obezbeđenja DG upozoriti na opasnost upada u zasede terorista, pripremiti ih za uspešno izvršavanje zadataka. Sistem obezbeđenja državne granice prema Republici Albaniji, dograditi u skladu sa odlukom Savezne vlade o proširenju graničnog pojasa. Gotovost za realizaciju ovog zadatka 8. 5. 1998. godine do 17 časova.“ Ovaj

dokument sugeriše da je odluka doneta pre 7. maja. Da li vam to pomaže da se setite kada je Vlada Jugoslavije donela tu odluku?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu vam reći tačan datum, a pretpostavljam da je doneta čim se poziva pukovnik Lazarević na nju. Mešam termin nastanka jedne države, i prestanka druge. Mislim da je 26. aprila, neki meni prisutan termin, ali ne mogu da vam garantujem ovde.

TUŽILAC RE – PITANJE: Juče vas je gospodin Emmerson pitao, vezano za vašu izjavu i to tačku 83, koja je uvrštena u spis prema Pravilu 92 ter. Tačka 83, a to je P1017. Tu stoji: „Krajem maja otpočela je zajednička operacija VJ/MUP-a sa ciljem deblokiranja glavnih puteva na području Metohije. “ Sada bih hteo da vas pitam, vezano za ispravljanja nekih stvari u izjavi. Hteo bih da objasnite Pretresnom veću šta ste vi mislili kada ste napisali „zajednička operacija Vojske Jugoslavije i MUP-a“. Šta ste vi podrazumevali da taj termin „operacija“ znači?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam podrazumevao da sadejstvujemo MUP i mi u deblokadi puta od Đakovice/Gjakovë prema *Karaulama, Pobrđe general Pavle Ilić, Košare/ Koshare - Morina*. Znači, u zahvatu puta Đakovica/Gjakovë - Ponoševac/Ponoshec - Junik/Junik - Peć/Pejë i ova akcija je za mene veoma značajna. Ja sam stalno napominjao da sam 23. maja na čelu borbene grupe iz Đakovice/Gjakovë krenuo, u koloni, kao mogući glineni golubovi, putem i molio sam Boga da ne dođe do bilo čega da bi pao moral jedinice. Sreća nije niko stradao i za mene je to veliki događaj.

TUŽILAC RE: Vidim koliko je sati, upravo je prošlo 7.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Imam jedno pitanje za vas, a to je sledeće: Vi ste nam rekli nešto o vojnom materijalu, da su vozila farbana u plavo i vi ste rekli da je to činjeno po naređenjima iz Beograda. Otkuda je taj materijal dolazio? Da li je uvezen od nekuda ili je već bio prisutan na tom području i onda, po naređenju Beograda, ofarban u drugu boju?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Znači, Posebne jedinice Policije su opremane sličnim sredstvima kao što raspolaže Vojska Jugoslavije. Da bismo se razlikovali, naređeno je od Ministarstva unutrašnjih poslova, u dogovoru sa Ministarstvom odbrane, da se oni ofarbaju u plavo kako bi se razlikovali. Otuda da ne snosimo posledice jedno od drugih.

SUDIJA ORIE: A, to su bila sredstva koja su već nalazila na tom području, ili su dovedena sa nekog drugog mesta? Mislim na neki drugi deo Savezne Republike Jugoslavije, a ne sa Kosova?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Jedan mali broj, kao što su oklopna ona ruska vozila, zatim oklopni transporteri M60 su se već nalazili kod redovne Policije na Kosovu i Metohiji, a sve ostalo je dolazilo sa odredima koji su dolazili iz unutrašnjosti Srbije, van Kosova i Metohije.

SUDIJA ORIE: Ali, da li su bili samo transportovani, odnosno stavljeni na kamione ili su to bila vojna sredstva koja su u to vreme bila u posedu aktivnih jedinica?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Znači, na nivou Beograda i tih ministarstava, Vojska je, određene jedinice su iz rezerve, prezadužile sredstva i dale MUP-u i mi ih računamo kao da su sredstva MUP-a, znači Ministarstva unutrašnjih poslova. Znači, više mi ne raspoložemo sa njima.

SUDIJA ORIE: Ali, te izvesne jedinice, gde su se one nalazile, jesu li bile locirane na Kosovo ili su one sa tim sredstvima dolazile na Kosovo?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Znači, ako je recimo, ne znam koji broj, 5. odred dolazio sa teritorije Beograda, on je sa sobom i dovezio ta sredstva i donosio sa sobom.

SUDIJA ORIE: Znači, vojnici i sredstva su dolazili, sredstva su stavljana na raspolaganje snagama MUP-a i farbana u plavo. Jesam li to onda tačno shvatio?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Da. Po odluci Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova i ona su posle bila trajna sredstva MUP-a.

SUDIJA ORIE: To znači da su te jedinice, koje su ta sredstva dovela, odlazila bez tih sredstava kada su ta sredstva predana MUP-u ili su ta sredstva zamenjena drugim sredstvima?

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Dogovor je bio da posle rata, 1999, da se to vrati Vojsci nazad. Nije nikad vraćeno.

SUDIJA ORIE: Hvala na ovim odgovorima. Ovim je završeno vaše svedočenje. Gospodine Živanoviću, želeo bih da vam se zahvalim što ste došli u Hag i morali ste poprilično dugo da ostanete ovde. Odgovorili ste na sva pitanja koja su vam postavili Tužilaštvo, Odbrana i Pretresno veće. Želim još jednom da vam zahvalim što ste došli. Želim vam srećan put kući. Molim poslužiteljicu da izvede svedoka iz sudnice.

SVEDOK ŽIVANOVIĆ: Hvala.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Sada bih hteo da se obratim stranama. Koliko sam shvatio, postoje neke razlike u gledištima vezano za usvajanje izjave, koja će najverovatnije biti predložena na usvajanje sutra. Dobio sam neke informacije o prigovorima, odnosno, da kažemo o diskusiji ili korespondenciji između Odbrane i gospodina Dutertrea. Da li je to tačno gospodine Guy-Smith? Ja mislim da ste vi jedan od autora te korespondencije.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće podstiče strane da vide da li mogu da razreše to pitanje što je moguće brže, ako ne, na osnovu onoga što sam video iz korespondencije, bojim se da ću morati da koristim svoju crvenu i zelenu boju. Hteo bih da se sutra sretnemo onda u 7.30.

ADVOKAT GUY-SMITH: 7.30?

SUDIJA ORIE: Ako se vi ne složite. Mi bismo naravno više voleli da se vi složite, ali ne možemo da izgubimo ni jedan trenutak. Imamo dva svedoka i moramo da koristimo svo vreme koje imamo.

ADVOKAT GUY-SMITH: 7.00?

SUDIJA ORIE: Ne, 7.30 sutra ujutro, osim ukoliko... Izvolite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Koliko sam shvatio, mi sutra zasedamo popodne.

SUDIJA ORIE: Da, ali imam i druge stvari sutra, pa zbog toga će to biti 7.30, kako bismo bili sigurni ... i kako bih ja mogao da ispunim onaj program koji imam za sutra ujutro. No, naravno, Pretresno veće bi više volelo ako bi se strane u postupku složile o tim pitanjima, zato što imamo poprilično iskustva u tome gde, otprilike, Pretresno veće povlači liniju. Isto tako, hteo bih da se izvinim prevodiocima i tehničarima. Završavamo sa radom do sutra. Nastavljamo sa radom sutra 17. oktobra u 14.15 časova. Sudnica broj 1.

Sednica je završena u 19.09 h

Nastavlja se u sredu, 17. oktobra 2007. godine u 14.15h.

